

POLOŽAJ politične napetosti v Evropi se je v preteklem tednu raje poslabšal kot izboljšal. Po vseh znamenjih sodeč, se nevarnost vojne veča od trenutka do trenutka, kajti Hitler nazivlje vsem apelom in indirektnim grožnjam od strani demokracij noče dati od sebe besede, kaj da prav za prav namerava storiti glede sudetske manjšine na Češkem. Da-li se je že odločil, da v momentu, ki se mu zdi ugoden, udari po Čehih, ali pa se gre za novo metodo, s katero se skuša z ustvarjanjem nepretrgane krize polagoma zlomiti odporno silo demokracij ter s tem doseči to, da bi Anglija in Francija končno odnehali ter od Prage zahtevali kapitulacijo—tega ne ve nihče. Močno pa se dozdeva, da gre za novo taktiko, od katere pričakuje Hitler enakega uspeha, ki ga je dosegel v Avstriji z nenadnim nastopom vojaške sile.

Očividno gre za gigantično preizkušnjo vzdržnosti in odločnosti. Če demokratične države v tej krizi zopet omahnejo in dovolijo, da se Češka republika obsodi na smrt, bo fašizem zopet za eno zmago bogatejši in konflikt, do katerega bo eventualno moralo priti, bo zanje toliko bolj težak in krvav.

Ako bi demokracije danes nastopile z jekleno odločnostjo, je malo dvoma, da bi Hitler odnehal, razen če ga je pamet že popolnoma zapustila, njegova ohla izsiljevalnost pa ne bo poznala meje, ako se mu še nekaj časa dovoli, da na "miren način" širi in jači svojo oblast in tako postane absoluten gospodar cele srednje Evrope.

ROOSEVELT NE ODNEHA Z BOJEM

Nazvlic temu, da je v South Carolini v primarnih volitvah zmagal reakcionarni demokratiški senator "Cotton Ed" Smith in da je bil v Californiji porazen senator McAdoo, ki je užival podporo administracije, pa predsednik Roosevelt ne kaže nobenih znakov, da se je ustrašil ali da namerava prenehati z borbo za liberaliziranje demokratske stranke.

Na Delavski praznik je bil v državi Marylandu, kjer je obnovil apel, da volici porazijo nazadnjaškega demokrata Tydingsa, ki se bori, da bi obdržal sedež v senatu. V govoru, ki ga je imel ob tej priliki, je izjavil:

"Demokratska stranka bo živele in dobivala podporo večine ameriškega ljudstva le tako dolgo, dokler bo ostala stranka liberalnih načel. Kot vodja te stranke bom skušal storiti toliko, kolikor je v moji moči, da ostane liberalna stranka. Kot predsednik Zedinjenih držav smatram, da ni le v interesu demokratske stranke, temveč da je enako v interesu milijonov ameriških mož in žena, ki so člani drugih strank ali ki ne pripadajo nobeni stranki. In pravico imam, da to iskreno in pošteno povem v slehernem okraju in občini, nahajajoči se v Zedinjenih državah ameriških."

Administracijski kandidat za senatni sedež v Marylandu je progresivni kongresnik David J. Lewis.

NACIJI V ČILE POSKUSILI Z REVOLTO

Pristaši Hitlerjeve politične filozofije v južno-ameriški republiki Čile so te dni poskusili na nasilen način strmoglaviti vlado, toda vlada je revolto zaдушila v krvi. V bojih je bilo ubitih nad 50 oseb, okrog 80 nacijskih pa je bilo, potem ko so dvignili belo zastavo, aretiranih.

Krasno uspela proslava 30-letnice SSPZ v Bridgevillu, Pa.

Važni sklepi polletne seje glavnega odbora SSPZ

Na polletnem zborovanju glavnega odbora SSPZ, ki se je vršilo koncem minulega tedna v Bridgevillu, Pa., je bilo na dnevnem redu več vprašanj, tikajočih se delovanja organizacije in pospešitve agitacije za njen napredek in storjenih je bilo tudi več važnih sklepov.

Zelo obširno se je seja bavila z našimi Vrtci, ki so brez najmanjšega dvoma najvažnejša ustanova, katero Zveza danes posedata, in sprejet je bil sklep, da pričeni s 1. januarjem 1939 upravitelji onih Vrtcev, ki so v resnici aktivni (t. j., ki obdržujejo seje, prireditve itd.) dobijo fikšno letno plačo oziroma nagrado za svoj trud.

Sprejeti sklep določa, da upravitelji dejansko aktivnih Vrtcev prejmejo od \$6.00 do \$50.00 letne plače, upoštevajoč velikost in delavnost mladinskega društva, katerega vodijo in upravljajo. Upravitelj Vrtca s 15 člani dobi \$6.00; z 20 člani \$8.00; s 25 člani \$10.00, in od tega številna članov naprej nadaljnih 25c letno od vsakega člana, toda v nobenem slučaju ne več kot \$50.00 na leto. Nadaljnje podrobnosti tega sklepa bodo razvidne iz zapisnika.

Kot znano, se je preteklega maja vršil v Chicagu prvi kulturni festival mladinskih društev, ki se je moralno in gmotno zelo dobro obnesel. Za pospešitev sličnih priredb in ojačanje izobraževalne akcije med našim mladim članstvom, je seja glavnega odbora sklenila, da se leta 1940, ko se bo v Clevelandu (Collinwoodu) vršila deseta redna konvencija SSPZ, istotam vrši tudi mladinski kulturni festival narodnega obsega, do tedaj pa se federacijam priporoča, da to gibanje pospešujejo v svojih okrožjih ter prirejajo okrožne kulturne festivale za mladino, organizirano v SSPZ Vrtcih.

Tretji sklep za pojačanje mladinskega gibanja je bil, da se z literarnimi kontesti v mladinski prilogi "Vrtec," ki so se v

preteklem letu izkazali zelo uspešni, nadaljujejo, in da se za nagrade določi vsota \$100.00. Vsota \$25.00 pa je bila dovoljena za fotografski ali risalni konvencij, ki se ga razpiše v prihodnjem letu. V prihodnjem novembru so člani Vrtcev tudi oporočeni asesmentov, kako pa se darilo porabi, se prepusti posameznim Vrtcem, da sami odločajo. Vrtci navadno to vsoto porabijo za božično zabavo.

Seja je obširno razpravljala o vprašanju stalnih organizatorjev, toda do definitivnega sklepa za enkrat ni prišlo. Izražena pa je bila želja, da bi društva o posameznih okrožjih o tem razmišljala, ter morda našla kako praktično metodo za uresničenje tega načrta.

Važen sklep je bil sprejet glede plačevanja bolniške podpore, namreč, da se ČAKALNA DOBA ZNIŽA IZ 5 DNI NA 3 DNI. Ta sklep stopi v veljavo s 1. AVGUSTOM 1938.

Uspešno poslovanje s certifikati rezervne vrednosti se je že izkazala. Glavni odbor je bil torej v stanu skleniti, da se prihodnjega decembra vsem članom odraslega oddelka, ki spadajo v razred B (to je, onim, ki so svoje certifikate zamenjali prostovoljno) dovoli en mesečni asesment KOT DIVIDENDO.

Pred sejo glavnega odbora je prišlo več prošelj za pomoč od raznih naprednih kulturnih in delavskih ustanov, katere se je po možnosti upoštevalo. Tako se je sklenilo, da se oglas v "Cankarjevem glasniku" v obsegu ene strani nadaljuje skozi dobo enega leta; dalo se je pol strani oglasa v "Družinski koledar," oglas v programskega knjižice dramskega društva "Anton Verovšek," ki praznuje 15-letnico, in v program zbor "Sloga" v Clevelandu. Upoštevana je bila tudi prošnja za oglas v konvencijni izdaji lista, ki je glasilo organizacije brezposelnih, Workers Alliance of America.

Kronična beda za tretjino Amerikancev

Da predsednik Roosevelt ve, o čem govori, ko v svojih govorih zopet in zopet poudarja, da se mora nekaj ukreniti za tretjino ameriškega naroda, "katera živi v slabih stanovanjih, je slabo oblečena in nima dovolj jesti," izpričuje obširno poročilo, ki ga je po treh letih proučevanja in zbiranja statistike objavil odbor za proučevanje narodnih virov. To poročilo, ki ga niso sestavili političarji, temveč ekonomski in socialni veščaki, ugotavlja naslednja dejstva:

Ena tretjina Amerikancev, poročenih in samcev, je v letih 1935-36 imela letni dohodek, ki dušila v krvi. V bojih je bilo ubitih nad 50 oseb, okrog 80 nacijskih pa je bilo, potem ko so dvignili belo zastavo, aretiranih.

le desetih odstotkov skupnih narodnih dohodkov, oziroma približno isti delež, kot ga je dobila ena polovica odstotka najbogatijših prebivalcev v deželi.

Najrevnejša polovica naroda je prejela samo 21 odstotkov narodnih dohodkov, oziroma nekoliko manj kot so ga dobili 3 odstotki najbolj bogatega dela prebivalcev.

Dve tretjini družin v deželi so imele manj kot \$1,450 letnih dohodkov, kar predstavlja le 34 odstotkov skupnih narodnih dohodkov, oziroma nekoliko manj kot znašajo dohodki 10 odstotkov prebivalcev z najvišjimi dohodki.

Skupna društva v Clevelandu proslavijo 30-letnico SSPZ z oderskim programom dne 9. oktobra v avditoriju S. N. Doma!

Koledar prireditev SSPZ

Nedelja, 11. septembra. — Proslava 20-letnice prirediteljskega št. 155 SSPZ na Klemencičevi farmi, RENTON, PA.

NEDELJA, 9. OKTOBRA. — Proslava 30-letnice SSPZ z oderskim programom Skupnih društev v CLEVELANDU v S. N. Domu na St. Clair Ave.

Sobota, 15. oktobra. — Jesenski ples društva Victorians, CHICAGO, ILL., v Marshall Square dvorani, 3115 W. Cermak Rd.

SOBOTA, 22. OKTOBRA. — Proslava 25-letnice društva št. 117, EVELETH, MINN., v dvorani SNPJ.

SOBOTA, 29. oktobra. — Društvo št. 1 SSPZ, CHICAGO, ILL., proslavi 30-letnico društva in Zveze z banketom v Bergerjevi dvorani na So. Lawndale Ave.

Francija mobilizirala rezerviste

Z ozirom na dejstvo, da se Nemčija nahaja še vedno v stanju vojne mobilizacije vseh svojih oboroženih in ekonomskih sil in da se te dni nahaja v zasedanju nacijski kongres, je Francija odredila mobilizacija neznanega števila svoje rezervne oborožene sile, ki šteje osem milijonov mož. Vpoklicani rezervisti so bili poslani v obmejnje utrdbe, kjer ostanejo, dokler sedanja kriza ne počši ali preneha. Preklicani so bili tudi vsi dopusti za vojaške letalci, in kolonialni administratorji, ki so se nahajali na počitnicah, so dobili ukaz, da se takoj vrnejo na svoja mesta.

Vest, da je Francija odredila delno mobilizacijo rezervistov, je očitno nekoliko poparila razpoloženje v Nurnbergu, kjer so nacija zbrali na letnem kongresu, dasiravno uradni komentatorji niso hoteli priznati, da jih to kaj vznemirja. Hitler je v otvoritvenem govoru poudarjal, da je nacijska Nemčija tako uredila svoje gospodarstvo, da bi v slučaju potrebe z lahkoto vzdržala blokado, poveljeval je zavezništvu z Italijo in Japonsko in strašil s komunistično nevarnostjo, niti z besedo pa se ni dotaknil vprašanja sudetske manjšine na Češkem.

Kako skrajno napet je položaj v Evropi, se vidi iz poročila, da je belgijski kabinet takoj, čim je prišla vest o mobilizaciji rezervistov v Franciji, pozvala kralja Leopolda, ki se mudi v Italiji na počitnicah, da se nemudoma vrne domov.

\$50,000 VREDNA KAPLJA

Pripoveduje se, da ko je zgodnjih dnevih Standard Oil Co. pokojni John D. Rockefeller obiskal neko čistilnico olja, se je ustavil, da opazuje stroj, ki je cinil pokrove na posode, napolnjene z oljem. Štel je kaplje cina, ki jih je rabil stroj za pritrdivitev pokrova na vsako posodo ter ugotovil, da je za vsak pokrov kanilo iz stroja ravno

NOVI GROBOVI ČLANOV

V Presto, Pa., se je dne 20. julija vršil pogreb 37. letnega Leopolda Mur, ki si je pretrgal nit življenja dne 18. julija, rano v jutro. Pokojni je bil doma iz Stare Oslice na Gorenjskem in zapušča tu družino, soprogo in nedoletne otroke. Pokojni je bil večletni tajnik društva št. 89, v Syganu, Pa., in istotako upravitelj Vrtca št. 72.

V Louisville, Colorado, 14. julija, t. l. je bil smrtno ponesrečen Joseph Shumoch, zadet od elektrike v rovu. Bil samec, star 31 let. Bil je član zavarovan pod plačanim življenjskim certifikatom. Dokler je bil aktiven, je spadal k društvu št. 233.

V Clintonu, Indiana, je po daljši boleznii podlegel za sušico dne 16. julija, t. l. 42 letni Matt Česnik, rojen v Palčjem pri št. Petru na Krasu. Bil je tu oženjen; spadal je k društvu št. 16.

Nagle smrti vsled srčne napake je v Chicagu, Ill., dne 2. avgusta, t. l. umrl Karol Jeglich, v starosti 58 let. Pokojni je bil rojen v Tržiču na Gorenjskem. Bil je vdovec in zapušča tu dorastlo družino. Član je bil društva št. 104.

V Clevelandu, Ohio, je pri kopanju utonil 22 letni Glenn C. Kraly, rojen v Ameriki, kjer živi njegova rodbina, stari, dva mlajša brata in sestrica. Nesreča se je zgodila 17. avgusta, t. l., potegnjjen iz vode je bil pa šele dva dni kasneje. — Bil je član društva št. 204 in SSPZ komaj dobra dva meseca.

V Orientu, Illinois, je po dolgi boleznii na srcu, 19. avgusta, t. l. preminil Joseph Aubel, v starosti 57 let. Pokojni je bil rojen v Kalu, občini Dole, v Litijškem okraju, v Sloveniji. Tu zapušča družino. Pokojni je spadal k društvu št. 160, Orient, Ill.

Po kratki srčni boleznii je v Moon Run, Pa., izdihnil svojo dušo 50 letni Andy Mlekush. Bil je tu oženjen in spadal je k društvu št. 10, h kateremu je pristopil pred dobrim letom.

V Chicagu, Ill., je dne 31. julija, t. l. umrl John Zdenčaj, star 40 let, vsled boleznii na želodcu. Pokojni je bil rojen v žakanji, občini Ribnik, v Karlovškem okraju na Hrvaškem. Bil je tu oženjen in spadal je k društvu št. 19.

39krat. Potem Rockefeller vpraša, če je kdaj kdo preizkusil naravnane stroja, da bi se natančno dognalo, koliko kapelj cina se potrebuje. Ne, tega ni še nihče napravil. Na licu mesta je bil napravljena preizkušnja in dognalo se je, da medtem ko 37 kapelj ne zadostuje, pa se z 38 kapljami pokrov pritrdi prav tako trdno kot z 39.

Dotična kaplja cina je bila vredna za Standard Oil Co. \$50,000 na leto.

Bila je to ena največjih priredb te vrste, kar jih pomni zapadna Pennsylvanija

Kakor je našim članom in članicam že znano, se je preteklo nedeljo 4. aprila v Bridgevillu, Pa., vršila uradna proslava 30-letnice Slovenske svobodomiselnne podporne Zveze. Da se je za proslavo izbralo zapadno Pennsylvanijo, je bilo več razlogov, eden katerih je bil, da se je istotam vršil letošnji atletski sestanek angleško poslujočih društev in mladinskih Vrtcev, in upoštevalo se je tudi dejstvo, da je Pennsylvania dala Zvezi kot ostalim našim organizacijam več članstva, in s tem tudi več gmotne in moralne podpore kot kateri koli drug del ameriške zemlje, na katerem živi slovenski naseljenec.

O igrah in športnih tekmah med člani angleško poslujočih in mladinskih društev, ki so se vršile skozi tri dni, 3., 4. in 5. septembra, tukaj ne bomo obširneje poročali, ker to večino starejših članov ne zanima, oni, ki pa se zanimajo, lahko o tem čitajo na angleški strani. Omenimo naj le, da društvo Utopians iz Clevelanda oziroma Collinwooda je dobilo šampijonstvo v žogometni igri, medtem ko je prvenstvo v istem športu med tekmujočimi mladinskimi skupinami dobil Vrtec iz Sygana. Vršila se je tudi balinarska tekma, pri kateri so sodelovale tri federacije SSPZ društev—iz Clevelanda, zapadne Pennsylvanije in Chicagov. Kupo zmago so odnesli Clevelandčani.

Važen in nepozaben dogodek pa je bila proslava Zvezine 30-letnice, ki se je vršila v Presto Parku, nedaleč od Bridgevilla. Bil je krasen solnčen dan, kot nalašč za priredbo v prosti naravi, in naval ljudstva od vseh strani, iz bližnjih kot oddaljenih krajev, je bil v resnici nekaj posebnega. Določiti število posestnikov je težko, kajti ljudje so prihajali, se pomudili par ur ter odhajali, toda brez pretiravanja se lahko reče, da je prostor proslave obiskalo tri do štiri tisoč ljudi. Tu si lahko srečali ljudi iz skoro sleherni naše naselbine v zapadni Pennsylvaniji in vsaj par sto jih je prišlo iz Clevelanda in nekaterih drugih ohijjskih naselbin. Prišli so tudi posamezni člani iz West Virginije in Indiane.

Priredba je trajala pozno v noč, in kot je navada med našimi Pennsylvančani, je dosegla višek z ozirom na vdeležbo in splošno razigranost šele, ko je na zemljo legla noč.

Slavnostni program se je vršil pozno popoldne. Na odru, opremljenim z zvočniki, so nastopili trije pevski zbori—"Prešeren" iz Pittsburga in zbor iz Library in Strabane—in govorniki so ali pa v kratkih besedah pozdravili zbrano članstvo in ostalo občinstvo vsi člani glavnega odbora SSPZ, ki so po zaključku polletne seje, vršče se koncem tedna v Bridgevillu, ostali v mestu, da prisostvujejo proslavi 30-letnice. V lep in gladki slovensčini je pozdravila glavne odbornike in maso vdele-

žencev Julia Kramžar, tajnica mladinskega Vrtca v Syganu. Celotni program, ki mu je zbrani narod z zanimanjem in odobravanjem sledil, je vodil glavni predsednik John Kvartich.

Mladinski direktor Michael Vrhovnik je pridno vrtel kame-ro za snemanje premičnih slik, katere se bo ob priliki kazalo po raznih krajih, ko bodo društva imela kako prireditev. Kadar se bo ta film kazal v vaši naselbini, ne zamudite ga iti pogledat. Videli boste tudi vi, kakor so oni, ki so bili osebno navzoči, da je bila proslava 30-letnice SSPZ v Bridgevillu v resnici velik in nepozaben dogodek.

GLAD IN ŽEJA V SANJAH

Tudi v spanju se vršijo v telesu in njegovih organih razni fiziološki procesi, ki pošiljajo svoje vtise stalno v možgane. Ti vtisi dajejo sanjem svojo barvo. Po tem, ali jih spremljajo občutki ugodja ali neugodja, dobe sanje po njih veseli in prijeten ali mračen in neprijeten značaj. Čestokrat pa določajo ti občutki tudi vsebino sanj.

Takšen vpliv na sanje imajo posebno občutki žeje in gladi, ki nastanejo med spanjem. Dober primer za to nam daje naslednje poročilo nekega znanega medicina:

"Od 8. zj. do 3. pop. nisem bil ničesar použil in sem ležal. Cital sem Turgenjeva in sem prišel do mesta ki govori o dekletu s plavimi kitami. Moje štivo spremljajo običajno živahne optične predstave. Baš ko sem videl dolge plave kite pred seboj, sem zaspanjal. Iz zapletenih rumenih žopov laš so postali makaroni različne debelosti, enako zapleteni in v isti svetlo oranžni barvi, kakršna nastane po italijanski pripravi s paradiznikovo omako. Sanjal sem dalje, da sem pojedel cel krožnik teh makaronov. Spanje mi je bilo pretrgalo nit dotedanjih predstav, ki so ustrezale štvu. Zadnja slika se je dala pojasniti z vplivom lakote. Da so se plave kite spremenile baš v makarone, bo izviralo morda iz tega, da sem nekoliko ur prej pri obisku na kliniki videl bolnike ki so jih jedli."

V splošnem vpliva lakotnih počutkov na značaj sanj ni vedno lahko ugotoviti, ker se občutki slabosti, ki spremljajo glad, pojavljajo tudi pri drugih stanjih. Vedno so pa lahko opazovali, da povzročajo močan glad sanje o okusnih in priljubljenih jedeh—torej prijetne sanje. Še določneje je to ugotoviti za žejo, ki povzročajo vedno sanje, da si jo gasimo; in sicer na zelo različne načine. Ker pa žejna navzlic tem prijetnim sanjam ne izgine, se potem pojavi često občutek razočaranja, ki se izražata n. pr. v tem, da sanjamo o vsakršnih motnjah, ki nam pitje ustavljajo.

NAPREDEK

GLASILO IN LASTNINA SLOVENSKE SVOBODOMIS-
SELNE PODPORNE ZVEZE.

IZHAJA VSAKO SREDO

Cene oglasom: 40c palec za posameznike; 35 palec za društva

Narocnina za člane 78c letno; za nečlane \$1.50; za inozemstvo \$2.00

PROGRESS

OFFICIAL ORGAN OF THE SLOVENE PROGRES-
SIVE BENEFIT SOCIETY

Owned and Published by the Slovene Progressive Benefit Society

ISSUED EVERY WEDNESDAY

Subscription for members \$78 per year — nonmembers \$1.50
foreign countries \$2.00

Advertising rates: 40c net for individuals; 35c net for societies

Naslov uredništva in upravnništva:

JAPREDEK 6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND, O.
Telephone: Henderson 5311

VOLUME III. 104 NUMBER 110

Entered as Second Class Matter August 5th, 1936, at the Post Office at
Cleveland, Ohio, under the Act of August 24, 1912.

MANIFESTACIJA V BRIDGEVILLU

PRED NEKAJ LETI so clevelandska društva SSPZ priredila skupen piknik, katerega se je vdeležilo tudi mnogo članov in članic iz Chicaga in raznih drugih krajev in tako se je priredba razvila v spontano manifestacijo za SSPZ. Prihodnje leto so Clevelandčani vrnila obisk Chicažanov in iz tega je nastala tradicija letnih sestankov v enem ali drugem važnem centru Zvezi-nega delovanja.

Ker je med tem rastalo gibanje angleško-poslušočih društev, tako imenovanih, ker sestojijo iz naše tukaj rojene mladine, se je pred šestimi leti vršil prvi atletski sestanek ali zbor, na katerem so člani teh društev iz raznih krajev preizkušali v športni izurjenosti, predvsem v žogometu, ki je narodna igra ameriškega ljudstva. Toda mladi člani in članice, ki so prihajali na te sestanke, so kmalu spoznali, da šport, akoravno ga ljubijo, koncem konca tudi ni vse, in tako so se v zvezi z atletskimi tekmami začele vršiti tudi konference zastopnikov angleško poslušočih društev, na katerih se je poleg športnih zadev razmotrivalo tudi vprašanja, ki so važna za bratske organizacije, kakor tudi vprašanja širšega značaja, nanašajoča se na kulturno udejstvovanje mladega članstva v mejah organizacije in pa na njegov socialni in ekonomski položaj.

Obseg teh informalnih diskusij je od leta do leta različen in vse seveda odvisi od kvalitete in resnosti zastopnikov, toda važno pri tem je to, da so ti sestanki, bodisi da se jih vedno in v polnem obsegu tako izvaja ali ne, postali nekaki javni forumi našega mlajšega članstva.

Veliko vlogo seveda igra tudi družabnost. Sinovi in hčere slovenskih naseljencev, živeči v na stotine milj oddaljenih mestih, ki bi drugače nikoli ne vedeli drug za drugega, se na teh sestankih medsebojno spoznavaajo, ustvarjajo se prijateljske vezi in iz tega se poraja sentiment skupnosti, ki so ga njih očetje in matere posedali avtomatično, ker so v tujini govorili isti jezik. Za našo tukaj rojeno mladino so torej nekako ista vez kot je bila za prvi rod naseljencev vez skupnega jezika. Kot je slovenski naseljenec, ki je bil rojen onkraj oceana, instinktivno čutil, da spada k organizacijam, v katerih se družijo njegovi rojaki, tako se potom teh sestankov med našimi mladimi Amerikanci vžgaja čustvo, da so to res in še posebno njihove organizacije.

Šesti atletski sestanek, ki je bil spojen z uradno proslavo 30-letnice naše Zveze, se je vršil povodom Labor Day praznika prošlo soboto, nedeljo in pondeljek v Bridgevillu, Pa., in razvil se je v polnem pomenu besede v eno najkрасnejših manifestacij za organizacijo, kar jih pomni njena zgodovina. Silna masa članstva, ki je ob tej priliki prihitala v Bridgeville, je bila sama na sebi najboljša spričevala njegove zavednosti, obenem pa je podala prepričevalen dokaz, da je SSPZ danes na višku razgibanosti, da je njena volja za življenje in napredek večja kot kdaj poprej.

Bila je to skupna manifestacija obeh rodov, starega in mladega; tako pionirjev, ki so pomagali, ko se je polagalo temelj Zvezi ip ki so jo negovali in branili tekom poznejših let, kakor mladine, sinov in hčera teh pionirjev in graditeljev, ki razumejo, da organizacija, za katero so delali in se žrtvovali njih očetje in matere, je vredna, da jo tudi oni spoštujejo in gojijo. Nihče, ki je bil priča tej impozantni manifestaciji, ne more dvomiti, da bodo ideje in ideali ustanoviteljev SSPZ še dolgo živeli v njihovih potomcih.

Janko N. Rogelj:

Poštar iz Amerike

Kadar nameravate odpotovati v domovino, povejte ljudem, kdaj odpotujete. Potem bodite usmiljenega srca, dobre volje in zelo poslušni. Vse drugo bodo storili vaši sorodniki, prijatelji ali znanci, da boste obloženi s pozdravi, naročili in pismi. Če hočete še kaj drugega, kako radi vam postrežejo. Jaz sem se zadovoljil s pozdravi, naročili in pismi. Pa kako! — Ko sem odpotoval, sem bil založen s pismi kot poštar, z denarjem kot bogati Miklavž. Poštar iz Amerike je imel s seboj pisma za vsa Slovenijo. Tega sem se docela zavedel še le v Sloveniji, ko sem pričel pregledovati izročeno pošto.

To je zelo prijazno delo. Srečaš sorodnike tvojih prijateljev, prijatelje tvojih znancev, srečaš vse, ki poznajo tiste, ki jih ti poznaš v Ameriki. Kako veseli so nekateri, ko mu oddaš pismo, in koliko vprašanj ti stavijo. Nekaterim človek prinese samo pozdrave, katere sprejemajo zelo navdušeni. Ko je pozdravov konec, je konec tudi navduševanja. In najbolj trpka je bila zaušnica v neki vasi, kjer se mi je reklo za pri-nešene pozdrave takole: "Sedaj si tudi ti sit mojega obraza." In to je bil tudi moj zadnji pozdrav, ki sem ga oddal v Sloveniji, druge sem prinesel nazaj v Ameriko.

Da poštarju iz Amerike ni bilo dolgčas, odpeljali smo se v avtomobilom Mr. Birtič, Mr Candon, moja žena in jaz proti Senčurju. Tu smo se ustavili pri sestri Mr. J. Bukovnika, katero poznam še iz leta 1925, ko sem bil na obisku v domovini. Hotela nam je postreči, toda ni bilo časa. Fotografirali smo njo in njenega soproga. Vas Senčur sega daleč nazaj v zgodovino. Zgodovinar Valvazor jo omenja v svoji knjigi, ko pravi, da je bila tam postavljena kapelica že v letu 775 po Kristusovem rojstvu.

Naša druga postaja je v Cerkljah pri Kranju. Kdo ne pozna ime te vasi, če pozna ime skladatelja Davorina Jenka, pisatelja Antona Kodra, umetnika Ignaca Borštnika in profesora Franketa. Mi smo se ustavili tukaj, da izročimo pismo bratu Mr. Franka Benigarja v Clevelandu.

Mi se peljemo sedaj proti Velesovem, ki se skriva pod Stefanjo gor. Velesovo je bilo nekdanje dobro obiskovana božja pot. Cerkev je bila postavljena že v letu 1163, a samostan dominikank v letu 1238. Otem govori sedaj le še zgodovina. Je pa še druga posebnost tu v Velesovem, katere se spominjamo vsi otroci, ki smo bili rojeni med Kranjem, Ljubljano ali Radovljico. Nune dominikanke so začele peči tu sloveče velesovske preste, katere so raznašali v velikih količinah po vaseh. To so bile najboljše preste, kar sem jih jedel v življenju. Pravijo, da jih še danes pečejo in prodajajo.

Tudi tukaj sem oddajal pošto. Moj prijatelj Mr. Jos. Zorman, slovenski advokat v Clevelandu, mi je naročil, da naj se ustavim in pokramljam z ožjo družbo njegovega mladeniškega živeljaja, ki ga je izživljal v tej krašni sosedščini sneženega Grin-tavca. Tudi to smo zaključili s fotografiranjem.

Pot nam kaže naprej. Za nami je vaš Luže, pred nami vas Visoko, kjer pridemo na državno cesto, ki pelje čez jezersko sedlo v Nemčijo. Kako hitro se vrstijo vas za vasjo, če človek potuje z avtomobilom. Vse je tako majhno, vse je tako stisneno, vse je le nekaj korakov od tobe. Kako daleč je bilo takrat, ko smo hodili peš preko Hote-mož. Topalčev v predrago vas — Preddvor. Koliko mladostnih spominov je tam zakopanih. Ko

sem se potem še parkrat peljal skozi to vas, sem se vselej spomnil lepih besed:
*Še cvete roža, rožmarin dehti,
še v duši tih spomin boli —
le tebe več na svetu ni.*

Toda mi gremo naprej. Peljemo se skozi vas, "kjer piše, piše, Kračmanov Matija" poznani pesnik Valjavec. Prav za prav so kar tri vasi, vse tri Bele. Bližamo se vasi Kokrica, toda mi zavijemo po prav lepi, čisti in neprašni cesti na levo, ki pelje mimo Zoisovega gradu z lepimi parki in ribniki, sedaj Dvor Brdo, kjer stanuje princ Pavle, "vladar" Jugoslavije. Nekdanja grajščina je sedaj ograjena z visokim zidom, ki kaže vsa znamenja, da za tem zidom živi visok dostojanstvenik kraljeve krvi, kajti straža ga tudi posebna straža pri vhodih. Na vseh križpotih, ki vodijo do tega Dvora Brdo, pa stražijo orožniki. Bolj boječe in tako mimgrede smo si to ogledali iz vozečega avtomobila, da ne bo kakih sitnosti ali nevolje napram nam Amerikancem.

Iz Kokrice smo se odpeljali proti vasi Goriče, kjer je rojstna vas našega poznanege ameriškega Slovenca, Mr. Naceta Rotarja iz Euclida, Ohio. Kolikokrat sem v otroških in mladeniških letih prehodil to goriško polje, ko sva hodila z mojo materjo na njen dom v Svarjah. Kako dolgo je bilo takrat to polje. Kako velika je bila Zaloška gora, njen sosed Storžič, in kako se je skrivaj Hudčev boršt na Zaploti. Sedaj je nekako vse tako čudno, žalostno in zamišljeno. Saj ono stran teh gorskih grebenov ni več naša zemlja, ampak tam je, kakor pravi pesnik Zupančič:

*Tam zemlja je naša zakipela,
zahrepenca, v nebo je hotela,
v višino pognala se kot val,
a v naletu pod zvedami val je
obstal...*

*Tako strmi zdaj sredi višine
okameneli zanos domovine...*

V Goričah pozdravim svojega bratranca, njegovo ženo in otroke. Malo pogovora o tem in onem, pa gremo naprej, proti znamenitemu gorenškemu zdravilišču Golnik, kamor sem našel pismo sestri Mrs. Mary Spellicve v Clevelandu. Opoldan smo prišli tja, ko je bilo kosilo. Pri vstopu, kjer sem vprašal, ako mi je dovoljen vstop, se me je pozdravilo kot zdravnik, znanege imena v Kranju. Vstop je bil dovoljen in prost. Prav tako sem bil prijazen sprejet v zdravilišču ali bolnici. Usmiljena sestra me je peljala prav do postelje, kjer je počivala bolnica, oziroma zauživala takrat tečno in okusno hrano. Njej sem se takoj predstavil ter ji izročil pismo. Videl sem to zdravilišče za jetične ter sem ga primerjal z zdraviliščem v Ameriki, v katerega sem zahajal pred dobrim letom. Reči moram, da je velika razlika. Slovenija je lahko ponosna na Golnik, kjer ima tako moderno in razmeram odgovarjajoče pribežališče za vse one, ki trpijo za jetiko. Če tukaj ne ozdravijo, potem ne vem kje je na svetu še boljši prostor za te reveže.

Zdravilišče Golnik ima izredno milo subalpinsko podnebje, čist in zdrav zrak v območju obsežnih smrekovih in jelovih gozdov, brez megle in z malo padavinami; obvarovan s severno-vzhodne strani pred vetrovi, ki jih prestreza visoki Storžič in njegovo predgorje, tako da se sončni žarki z južne strani blagodejno in obilno uveljavljajo tudi pozimi. Tako izredno ugodne in blage klime skozi ves letni čas nima nobeno-slično zdravilišče v Jugoslaviji. Lahko se reče, da ima Golnik prvenstvo celo med najboljšimi zdravilišči po srednji Evropi.

To so podatki iz opisa pokrajine, kjer stoji Golnik. Nadalje je merodajno, ako povem, da je

tukaj prostora za 160 bolnikov, ki plačujejo dnevno za vso oskrbo od 75 do 140 dinarjev. Poleg primarija-špecialista za tuberkolozo in upravitelja so v zavodu nameščeni 4 pomožni zdravniki, 3 uradniki, 1 duhovnik, 24 šolskih sester in 38 drugih uslužbencev.

Na Golniku oddam še dvoje pisem. Treba je bilo stopiti malo na hrib, da sem našel sorodnike Rakovčeve družine v Clevelandu. Hoteli so me zadržati, toda ni bilo časa. Naše kosilo je bilo v mestu Tržič, kamor pelje dobra, toda zelo ozka cesta.

Pripeljali smo se v mesto Tržič. Po glavni cesti je vse polno tovarniških delavcev, ki se vračajo na delo. Treba je počasi voziti. Tja do cerkve smo zavozili, potem smo obrnili pri napisu, ki pravi: 12 kilometrov do državne meje. Tu smo naročili kosilo. Stregla nam je kelnarca, ki bo v kratkem času prišla k svoji sestrični Marinko v Cleveland. Med kosilom sem zapazil, da je Tržič ostal Tržič, ker tu se sreča še dosti Nemcev, vidi nemške časopise in sliši nemško govorico. Skozi Tržič pelje cesta preko Ljubelja na Koroško, oziroma sedaj že v Nemčijo. Mesto Tržič je prastara naselbina, katerega zgodovina sega v rimske čase. Tu so se ustavljale rimske legije, ki so korakale v tedanjo Karantanijo. Mesto je danes zelo čisto. Razven cestnega prahu, ni videti druge nesnage. Vse tržiške tovarne so na vodni in električni pogon, zato tukaj ni tovarniškega dima. Tržič je zavetišče turistov.

Po kosilu smo se odpeljali iz Tržiča ter se zavozili na tržiški kolodvor. Kot šofer sem mislil, da pelje tista cesta iz mesta, ki je najlepša in najbolj široka. Kakor drugod, tudi tukaj je slaba markacija cest za avtomobiliste. Nekdanji kazipoti pač odgovarjajo potrebam trdnega potnika, ki sede pod kazipot ter čita, premišljuje in ugiba, če res cesta na levo pelje iz mesta.

Predno smo privozili do "Jaka na cesti," ustavili smo se pri naših sopotnici na "Normandie", pri Mrs. Angeli Bohinc, da se pogovorimo, kdaj odpotujemo nazaj v Cleveland. Nadaljujemo z vožnjo proti Zadragi, kjer moram oddati pismo, ki ga mi je dala Mrs. Ana Branisel iz Clevelanda. Smolo imamo, ne moremo najti hiše. Če bi vedeli, kako se pravi pri hiši — podo-mače, bi takoj našli. Zato opustimo iskanje in gremo naprej do razpotja, kjer pelje cesta v Radovljico.

Tu se pričnanjo pravi klanci in ovinki. Tudi cesto popravljajo z ameriško brzino in orodjem. To je cesta, ki veže Dvor Brdo in Suvobor na Bledu. Če ne bo ta cesta lepa na Gorenškem, katera neki bi bila. Tu se vozi kraljeva družina, kraljevo osobje in kraljevi gostje. Vožnja tukaj je počasna. Kako se utrudijo človeške oči, ki ne vidijo daleč naprej, in ki vedno pričakujejo, kaj bo prišlo okoli ovinka. Bal sem se vedno avtomobilistov iz Hrvaške, ker oni so skoro vsi brezobzirni avtomobilisti. To so mi pripovedovali tudi drugi, ki imajo skušnjo.

Ob tej poti se nahaja božja pot Brezje na Gorenškem. Od tu je prekrasen razgled na tri-glavsko pogorje. Človek bi kar gledal to piramidno skupino, belo-lisastih skalnih vrhov. To je pogled, kateri ostaja v spominu leta in leta.

V Radovljici smo. Tu je najlepši pogled na goro Stol in Begunjščico, ki je znana po svojih krasnih narciсах. Tu si natočimo bencina, mešanega z alkoholom. Cena 6 dinarjev liter, 24 dinarjev galon, ali po ameriško: 48 centov galon.

si privoščimo malo jedače in piva.

Revno deklee je prišlo k nam tem nam prodajalo šmarnice, šopek za en dinar. Kupili smo jih, da je bila revica rešena prodaje. Na steni sem zagledal sliko prestolonaslednika, kraljeviča Petra, delo slikarja Božidarja Jakca. Enake slike sem videl po drugih krajih Slovenije, kar kaže, da mora biti moj prijatelj Jakac dober in priznan slikar v Jugoslaviji. Njemu bi želel dosti sreče in še boljših prilik, ker v resnici zasluži. Slovenska Ljubljana bi morala imeti v slikarju Jakcu prvega zaupnika, prvega svetovalca in tudi on bi moral biti prvi, kadar nastane vprašanje: Kako bomo sprejeli prihajoče goste te ali one narodnosti, kajti on je tako bogat na preiskunjah in doživetjih izven jugoslovanskih mej, da je kompetenten zavzemati to mesto; mož, ki ima široko obzorje, bistro misel in vedno tudi dobro sodbo in besedo za vsakega. Škoda je le, da ga ne poznajo, ali ga nečejo poznati. Ali je to pravica?

Ljubljana je kakor velik slovenski semenj, kjer je vsakovrstno blago, se prodaja na vse strani, se kriči in vpije, se kupuje in plačuje, toda ne gleda dosti na kakovost — blaga.

Iz Kranja smo se odpeljali na Primskovo, kjer je bil stan mojega bivanja v Sloveniji. Mr. Birtič in Mr. Candon sta se vrnila v Ljubljano. Po večerji sem čital Alojz Gradnikove pesmi "Večni študenti". Obstal sem ob pesmi, kjer kmet govori hlapcu, in pravi takole:

*Pravica je le novim sporom
mati,*

*Pravica ne — dolžnost je višja
vera.*

*Dolžnost, ki družji vse v češčenju
žrtve*

*in kot po žrtvi meri in izbira
in loči žive, loči tudi mrtve.*

BRATSKIM, STROKOVNIM IN KULTURNIM ORGANIZACIJAM

Cleveland, O. — Ker sedajni državni zakoni ne garantirajo dovolj podpore, da bi se dostojno priživel, in ker je podpora starim, ki posedujejo gotovo svoti prihrankov ali pa nekaj premoženja, šele tedaj zagotovljena, ako isto preprišejo pokojninskemu oddelku, po smrti pa se odpisje od njih premoženja cela vsota, ki so jo prijeli od države, poleg tega pa se računa 5% obresti;

Ker se izplačila podpor zavlačuje od enega do vseh mesecev ter tako še poveča bedo in trpljenje onemoglih ljudi;

Zato sta Ohijska zveza zavarovana brezposelnih in zveza starostne pokojnine sprejeli na zadnji konferenci program, ki naj amendira sedajni zakon v sledečih točkah:

1. Starost prosilca za podporo se naj zniža iz 65. leta na 60. let.
2. Bivanje prosilca v državi se naj zniža iz 15 let na 6 let.
3. Povišanje podpore za neporočene iz \$30 na \$50 mesečno, poročenim pa iz \$60 na \$100 mesečno.
4. Črta naj se točke 7997—8003—12429, ki določajo, da morajo odgovorni sorodniki vzdrževati onemogle stare ljudi.
5. Vsakdo, ki živi v Združenih državah 20 let, in se je dostojno obnašal, mora imeti v tem oziru enake pravice kot ameriški državljan.
6. Dosedaj so upravičeni do starostne podpore le oni, ki ne posedujejo več kot \$3000 premoženja v nepremičnini, če so neporočeni, in ne več kot \$4000, če so poročeni. Ta določba naj se v prvem primeru zviša na \$5000, in v drugem pa na \$7,500.
7. Pri letnem računu skupnih dohodkov prejemnika starostne podpore, naj se ne smatra za do-

hodke plačila na zemljiške vknjižbe, davke in posebne naklade. Ako pa dohodki presegajo odplačila na vknjižbe, davke ali posebne naklade, se ostanek šteje za čiste dohodke.

8. Odpravi naj se točka, ki določa, da mora mož ali žena po smrti osebe, ki je dobivala podporo, povrniti vso vsoto, ki je bila izplačana dotični osebi.

9. Prošilec ali prijemnik starostne podpore naj bi bil lahko zavarovan za \$1000 posmrtnine in ne samo za \$250, kot določa sedanji zakon. Do te zavarovnine naj nima pravice država, da bi od nje odračunala vsoto, katero je prejel prejemnik starostne podpore.

10. Preskrbi se naj fond za zdravniško oskrbo, ki pa naj ne presega \$21 na osebo tedensko in 90 dni v letu. Plača se naj stroške za zdravniško oskrbo v vsakem slučaju.

11. Razporečenci morajo imeti prav tako pravico do podpore kot poročenci.

12. Oče in mati, ki sta zapustila ali namenoma zanemarjala svoje otroke, ko niso še izpolnili 15. leto, nista upravičena do starostne podpore.

13. Ako zaslužek osebe, ki prejema starostno podporo, ne presega \$200 na leto, se ta vsota ne smatra za dohodek.

Ta program je bil predložen konvenciji Nestranskarke lige v Clevelandu, kakor tudi konvenciji v Columbusu, O., in je bil v bistvu odobren.

Prosi se odbornike slovenskih podpornih in kulturnih društev v Clevelandu, da iz tega lista predložite gornje točke članstvu v razmotrivanje, na vaših sejah septembra meseca.

Če se strinjate s gornjimi amendmenti, in če imate še kaj boljševe priporočati, izvolite par zastopnikov ali zastopnic, kateri naj se udeležijo seje Slovenske sekcije za socialno zavarovanje, v petek 30. septembra. Seja se bo vršila v S. N. Domu na St. Clair Ave. Pričetek ob 8. uri zvečer.

V mesecu novembru se bo v Columbusu, O., vršila državna konferenca, vseh organizacij, ki so pripravljene delovati za izboljšanje socialnega zavarovanja. Če ste za idejo, pošljite zastopnike na sejo 30. septembra. Ne prečkajte se čudežev, če niste pripravljeni sodelovati!

Louis Zorko, tajnik Slovenske sekcije za socialno zavarovanje.

**DRUŠTVO ŠT. 117
Evelth, Minn.** — Prosi se članstvo društva št. 117 SSPZ, da se polnotevnilno vdeležijo redne mesečne seje, katere se bo vršila dne 18. septembra. Na dnevnem redu je več važnih zadev, ki morajo biti rešene. Bratski pozdrav!

Andrew Starin, tajnik.

PREHLAD

Neki sloviti zdravnik je ugotovil, da vlada med dvema poljubnima točkama na človeški koži neka električna potencialna diferenca, ki je zmerom konstantna. Nanjo nimajo nikakega vpliva motnje v organizmu ali lastna telesna temperatura. Samo dražljaji, ki jih povzročijo spremembe nvanje temperature n. pr. zaradi mrzlih nog, prepaha, pitja mrzle vode itd. utegnejo porušiti sicer zelo stabilno električno ravnovesje in posledica so vse tiste motnje v organizmu, ki jih razumemo pod besedo prehlad.

August Kollander
6419 ST. CLAIR AVENUE
v Slovenskem Nar. Domu
PRODAJA parobrodne listke za vse prekomorske parnike;
POSILJA denar v staro domovino točno in po dnevnih cenah;
OPRAVLJA notarske posle.
Kollander ima v zalogi tudi jugoslovanske znamke.

Slovenska Svobodomiselna Podporna Zveza

USTANOVLJENA 1908 INKORPORIRANA 1909

GLAVNI URAD: 245-47 WEST 103rd STREET, CHICAGO, ILL. Telefon: PULLMAN 9665

UPRAVNI ODBOR:

JOHN KVARTICH, predsednik, 411 Station Street, Bridgeville, Pa. RUDOLPH LISCH, podpredsednik, 1129 Galewood Dr., Cleveland. WILLIAM RUS, tajnik, 245-47 West 103rd Street, Chicago, Ill. ANTON ZAITZ, pomožni tajnik, 245-47 West 103rd Street, Chicago, Ill.

MIRKO KUHEL, blagajnik, 245-47 West 103rd Street, Chicago, Ill. MICHAEL VRHOVNIK, direktor angleško poslojuhin in mladinskih društev, 245-47 West 103rd Street, Chicago, Ill.

NADZORNI ODBOR:

WILLIAM CANDON, predsednik, 1058 E. 72nd St., Cleveland, O. JOSEPH H. GRILLS, Box 69, Moon Run, Pa. JOHN MAREN, 618 W. Pierce St., Milwaukee, Wis.

POROTNI ODBOR:

FRANK PUCCEL, predsednik, 17921 Delavan Road, Cleveland, Ohio. FRANK MEDVED, Box 40, Yukon, Pa. VINCENT PUGEL, 1409 South 56th St., West Allis, Wis.

UREDNIK-UPRAVNIK GLASILA:

VATRO J. GRILL, 6231 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio. GLAVNI ZDRAVNIK: DR. F. J. ARCH, 618 Chestnut St., Pittsburgh, Pa.

IZPLAČILA — SSPZ — DISBURSEMENTS

BOLNIŠKA PODPORA — SICK BENEFIT CLAIMS

Plačana — Aug. 9 — Paid

Table of Sick Benefit Claims with names and amounts.

Gertrude Kranc 15.50

Table of disbursements with names and amounts.

\$ 624.00

Plačana — Aug. 13 — Paid

Table of disbursements for August 13.

Plačana — Aug. 25 — Paid

Table of disbursements for August 25.

\$ 811.00

Plačana — Aug. 23 — Paid

Table of disbursements for August 23.

Plačano — 7-13-38 — Paid

Table of disbursements for 7-13-38.

Table of disbursements for 7-13-38 (continued).

POSJOJLA NA CERTIFIKATE

Loans on Certificates

Table of Loans on Certificates.

STAROSTNA PODPORA

Old Age Benefit

Table of Old Age Benefit.

PAYMENT OF CAMPAIGN PRIZES

TO LODGES

Table of Campaign Prizes to Lodges.

PAYMENT OF CAMPAIGN PRIZES

TO VRTEC UNITS

Table of Campaign Prizes to Vrtec Units.

PAYMENT OF CAMPAIGN PRIZES

TO VRTEC UNITS

Table of Campaign Prizes to Vrtec Units (continued).

BENEVOLENT FUND

(National Softball Tourney)

Table of Benevolent Fund.

POSRTNINE

Class-B—Razred

Table of Posrtnine Class-B—Razred.

POSRTNINE

RAZRED—"A"—CLASS

Table of Posrtnine "A"—CLASS.

POSRTNINE

RAZRED—"A"—CLASS

Table of Posrtnine "A"—CLASS (continued).

POSRTNINE

RAZRED—"A"—CLASS

Table of Posrtnine "A"—CLASS (continued).

POSRTNINE

RAZRED—"A"—CLASS

Table of Posrtnine "A"—CLASS (continued).

POSRTNINE

RAZRED—"A"—CLASS

Table of Posrtnine "A"—CLASS (continued).

Table of disbursements for 7-13-38 (continued).

POSJOJLA NA CERTIFIKATE

Loans on Certificates

Table of Loans on Certificates.

STAROSTNA PODPORA

Old Age Benefit

Table of Old Age Benefit.

PAYMENT OF CAMPAIGN PRIZES

TO LODGES

Table of Campaign Prizes to Lodges.

PAYMENT OF CAMPAIGN PRIZES

TO VRTEC UNITS

Table of Campaign Prizes to Vrtec Units.

PAYMENT OF CAMPAIGN PRIZES

TO VRTEC UNITS

Table of Campaign Prizes to Vrtec Units (continued).

BENEVOLENT FUND

(National Softball Tourney)

Table of Benevolent Fund.

POSRTNINE

Class-B—Razred

Table of Posrtnine Class-B—Razred.

POSRTNINE

RAZRED—"A"—CLASS

Table of Posrtnine "A"—CLASS.

POSRTNINE

RAZRED—"A"—CLASS

Table of Posrtnine "A"—CLASS (continued).

POSRTNINE

RAZRED—"A"—CLASS

Table of Posrtnine "A"—CLASS (continued).

POSRTNINE

RAZRED—"A"—CLASS

Table of Posrtnine "A"—CLASS (continued).

POSRTNINE

RAZRED—"A"—CLASS

Table of Posrtnine "A"—CLASS (continued).

Table of disbursements for 7-13-38 (continued).

POSJOJLA NA CERTIFIKATE

Loans on Certificates

Table of Loans on Certificates.

STAROSTNA PODPORA

Old Age Benefit

Table of Old Age Benefit.

PAYMENT OF CAMPAIGN PRIZES

TO LODGES

Table of Campaign Prizes to Lodges.

PAYMENT OF CAMPAIGN PRIZES

TO VRTEC UNITS

Table of Campaign Prizes to Vrtec Units.

PAYMENT OF CAMPAIGN PRIZES

TO VRTEC UNITS

Table of Campaign Prizes to Vrtec Units (continued).

BENEVOLENT FUND

(National Softball Tourney)

Table of Benevolent Fund.

POSRTNINE

Class-B—Razred

Table of Posrtnine Class-B—Razred.

POSRTNINE

RAZRED—"A"—CLASS

Table of Posrtnine "A"—CLASS.

POSRTNINE

RAZRED—"A"—CLASS

Table of Posrtnine "A"—CLASS (continued).

POSRTNINE

RAZRED—"A"—CLASS

Table of Posrtnine "A"—CLASS (continued).

POSRTNINE

RAZRED—"A"—CLASS

Table of Posrtnine "A"—CLASS (continued).

POSRTNINE

RAZRED—"A"—CLASS

Table of Posrtnine "A"—CLASS (continued).

Table of disbursements for 7-13-38 (continued).

POSJOJLA NA CERTIFIKATE

Loans on Certificates

Table of Loans on Certificates.

STAROSTNA PODPORA

Old Age Benefit

Table of Old Age Benefit.

PAYMENT OF CAMPAIGN PRIZES

TO LODGES

Table of Campaign Prizes to Lodges.

PAYMENT OF CAMPAIGN PRIZES

TO VRTEC UNITS

Table of Campaign Prizes to Vrtec Units.

PAYMENT OF CAMPAIGN PRIZES

TO VRTEC UNITS

Table of Campaign Prizes to Vrtec Units (continued).

BENEVOLENT FUND

(National Softball Tourney)

Table of Benevolent Fund.

POSRTNINE

Class-B—Razred

Table of Posrtnine Class-B—Razred.

POSRTNINE

RAZRED—"A"—CLASS

Table of Posrtnine "A"—CLASS.

POSRTNINE

RAZRED—"A"—CLASS

Table of Posrtnine "A"—CLASS (continued).

POSRTNINE

RAZRED—"A"—CLASS

Table of Posrtnine "A"—CLASS (continued).

POSRTNINE

RAZRED—"A"—CLASS

Table of Posrtnine "A"—CLASS (continued).

POSRTNINE

RAZRED—"A"—CLASS

Table of Posrtnine "A"—CLASS (continued).

Table of disbursements for 7-13-38 (continued).

POSJOJLA NA CERTIFIKATE

Loans on Certificates

Table of Loans on Certificates.

STAROSTNA PODPORA

Old Age Benefit

Table of Old Age Benefit.

PAYMENT OF CAMPAIGN PRIZES

TO LODGES

Table of Campaign Prizes to Lodges.

PAYMENT OF CAMPAIGN PRIZES

TO VRTEC UNITS

Table of Campaign Prizes to Vrtec Units.

PAYMENT OF CAMPAIGN PRIZES

TO VRTEC UNITS

Table of Campaign Prizes to Vrtec Units (continued).

BENEVOLENT FUND

(National Softball Tourney)

Table of Benevolent Fund.

POSRTNINE

Class-B—Razred

Table of Posrtnine Class-B—Razred.

POSRTNINE

RAZRED—"A"—CLASS

Table of Posrtnine "A"—CLASS.

POSRTNINE

RAZRED—"A"—CLASS

Table of Posrtnine "A"—CLASS (continued).

POSRTNINE

RAZRED—"A"—CLASS

Table of Posrtnine "A"—CLASS (continued).

POSRTNINE

RAZRED—"A"—CLASS

Table of Posrtnine "A"—CLASS (continued).

POSRTNINE

RAZRED—"A"—CLASS

Table of Posrtnine "A"—CLASS (continued).

VLOGE advertisement with logo and text.

DO YOU KNOW THAT -
SSPZ HAS SIX MODERN PLANS OF
LIFE INSURANCE?

PROGRESS

"NAPREDEK"

Fraternalism in Action

The SSPZ paid to its members \$4,000,000 in
benefits since organization.

Utopians of Cleveland New S. S. P. Z. Softball Champions

Vrtec of Sygan, Pa., Carries Off Crown In Junior Division

Bridgeville, We Thank You!

By VATRO J. GRILL

Western Pennsylvania, often called the backbone of Slovene fraternal movement in America, has fully vindicated that claim if any additional proof was needed during the past Labor Day week-end when the Sixth National Athletic Meet of the SSPZ was staged at Bridgeville, Pa. Taken together with the celebration of the thirtieth anniversary of the Society which took place Sunday, September 2, at Presto Park, the three-day event will stand out for years to come as one of the greatest manifestations of its kind not only in the history of the SSPZ but of the entire Slovene fraternal movement as well.

No matter from what angle one looks at it, the Sixth National Athletic Meet was a tremendous success and an inspiring event. The records set there, be it from the standpoint of the wonderful spirit prevailing among the participating teams, the social gatherings bubbling over with youthful enthusiasm, or the enormous crowds of visitors that poured into Bridgeville during Saturday and Sunday from places far and near, will certainly be hard to surpass.

The entire Supreme Board of the Society which, prior to the meet, held its regular semi-annual session in Bridgeville, was present during the three-day festivities, which fact helped to increase the interest and gave the affair the color and the touch of official sanction.

Wherever one turned one met faces of old friends and acquaintances—old friendships were revived, new friendships cemented, bonds of sympathy and understanding created among many who till now only heard of each other, or were only names seen from time to time in the columns of the official organ. Hearty handclaps were exchanged between old friends, pleasant memories of half-forgotten past incidents were revived, new experiences to be told and retold at future gatherings of the Society were participated in and enjoyed to the brim.

One of the busiest individuals next to the Supreme President bro. John Kvartich and his daughter Christine who, as the secretary of the local meet committee in charge of the mammoth affair carried the brunt of work and responsibility, was bro. Michael Vrhovnik, Director of English-speaking lodges and Vrtec units. It seemed that he was omnipresent with his trusty movie-camera, forever snapping pictures of individuals and groups when they least expected it. In this manner, even those who for one reason or another were unable to be present will be able to see some of the phases of the many events at future SSPZ affairs and thereby catch some of the spirit that animated the athletic events and the social gatherings. This being predominantly an undertaking for and by the youth of the Society, it was, also, in more than one sense the gala-day of that part the membership of which he is the official head. What with reports to make, recommendations to submit and generally see to it that wheels of official machinery functioned properly and efficiently, he certainly had his hands full. He was fortunate, however, in having the able and energetic assistance of bro. Rudolph Lisch, Society's vice-president and president of the National Athletic Board, and of Ernest Kvartich, vice-president of the Board.

The outstanding fact of this meet was the number of Vrtec units participating in the games for softball championship, no less than eight Vrtec units from four different states—Pennsylvania, Ohio, Indiana and Illinois—having sent their teams to Bridgeville. This bids well for the future growth and progress of the Society because there is no getting around the fact that no organization can hope to prosper without a healthy juvenile movement. And the fine mettle shown by the youngsters on the field also gives promise that great things are in store for the athletic meets of the Society in the near future.

As far as the results of the athletic competitions is concerned, the important thing to bear in mind is that the spirit of good sportsmanship prevail, and that was the spirit that dominated the Sixth Meet, probably in a greater degree than any other similar event in the past.

Utopians of Cleveland-Collinwood, Ohio, are the new softball champs, and no one who witnessed them in action can entertain a second's doubt but that they honestly earned the crown and that they fully deserve to wear it. The same thing may be said of the plucky Vrtec team from Sygan, Pa., to whom goes the first place among the juniors.

There can, also, be no honest difference of opinion in regard to the decision of the Youth Conference to hold the next meet at Indianapolis, Indiana, which was, for the first time, represented by two excellent softball teams, both senior and junior. The enthusiastic and unanimous acceptance of the invitation extended by the SSPZ Hoosiers at the Conference should be a source of real satisfaction and honest pride to the delegation from the Indiana metropolis. It is proof of the growing importance of that city in the activities of the Society and, also, recognition of that fact.

As the Sixth National Athletic Meet thus passes into history, it behooves us all who have shared its many pleasures of friendship and hospitality to express our sincere thanks to the small group of fraternal brothers and sisters whose hard work and untiring efforts have made it the wonderful success it was. Every minute spent in your midst was a demonstration of that fine and noble spirit which is the desired aim of every community, which, however, is actually reached and realized by very few. — A thousand thanks, Bridgeville!

SPARTANS AND JUGOSLAVS FINISH IN SECOND PLACE

Cleveland-Collinwood Utopians won the 1938 SSPZ softball championship at the Sixth National Athletic Meet held over the Labor Day week-end in Bridgeville, Pa. Spartans, also of Cleveland, are the runners-up. Thus the crown that remained in the hands of Bridgeville Progressors for two consecutive years returns for the first time to Ohio since 1933 when the Spartans won the softball championship.

The games for the senior softball championship were played in the following order:

Saturday, September 3: Challengers vs Utopians, Hoosier Pals vs Progressors, Spartans vs Prates; winning teams: **Utopians, Hoosier Pals, and Spartans.**

Sunday, September 4: Hoosier Pals vs Pirates, Utopians vs Progressors, Spartans vs Challengers, Utopians vs Hoosier Pals (semi-final); winning teams: **Hoosier Pals, Utopians, Spartans, and Utopians.**

Monday, September 5: Utopians vs Spartans (final), with **Utopians winning the championship.**

The games for the junior softball championship were played as follows:

Saturday, September 3: Spartan Juniors vs Challenger Juniors, Sygan Vrtec vs Collinwood Outlookers, Indianapolis Jugoslavs vs Progressor Juniors; winning teams: **Spartan Juniors, Sygan Vrtec, and Jugoslavs.**

Sunday, September 4: Sygan Vrtec vs Spartan Juniors, Ambridge Comets vs Trailblazer Juniors from Chicago; winning teams: **Sygan Vrtec and Ambridge Comets.**

Monday, September 5: Jugoslavs vs Ambridge Comets (semi-final), **Jugoslavs defeating Comets;** Sygan Vrtec vs Jugoslavs (final), **juniors from Sygan**

triumphing over Jugoslavs from Indianapolis. (Scores and further details will be published in forthcoming issues of the official organ.)

In the balina tournament teams from three Federations — Cleveland, Western Pennsylvania, and Chicago — participated, with the **United Lodges' team from Cleveland winning first honors.**

YOUTH MOVEMENT CONFERENCE

On Monday, September 5, the Youth Movement Conference met in a three-hour session at Slovene Hall in Bridgeville, with Vice-president Rudolph Lisch presiding and English-speaking and Juvenile Director Michael Vrhovnik reporting for the National Athletic Board. Sister Ann Opeka was recording secretary.

The important decisions of the conference were: The National Athletic Board shall increase its membership from three to five. The ruling that only actual members of junior lodges (Vrtec units), shall be allowed to play in national meets was re-affirmed. The present ruling making only members of six months standing eligible to play in national meets was overthrown and a three-month ruling voted in its place.

National softball meets shall be held every year, while national meets of broader athletic character shall be held only every fourth year.

The 1939 national softball tournament shall be held in Indianapolis, Ind. The 1939 national bowling tournament shall be held in Cleveland, Ohio.

Ann Opeka from Cleveland Spartans was elected to the National Athletic Board, giving girl-members representation on the Board. Hoosier Pals from Indianapolis are to select the fifth member of the Board.

THE SLOVENES

AN OUTLINE OF A SOCIAL HISTORY OF THE SLOVENES

(FROM THE EARLIEST TIMES TO 1910)

By
DRAGOTIN LONČAR, PH. D. (Prague)
TRANSLATED FROM THE SLOVENE

By
ANTHONY J. KLANČAR, B. SCI. (Illinois)
AUTHORIZED TRANSLATION

(Continuation)

The German lords also colonized with the German peasants the lands south of the Drave, among a population that was mostly Slovene. The oldest terrar or land-register of the Freising gentry in Skofja Loka (Bischoflak), dating from 1160, emmerates 108 German and 153 Slovenian peasants. Exactly the same holds for other regions, for instance, Velesovo (Michelsteden) in Carniola, Bizeljsko (Wisell), and Podčetrtek (Windisch-Landsberg) in Styria. On the other hand, German citizens were also acquiring estates in the country in the midst of a Slovene population. In this way these German towns extended their power and influence into the surrounding Slovenian territory, particularly Carinthia (Velikovec-Volkermarkt) and Styria (Celje-Celli, Maribor-Marburg, and Ptuj-Pettau). Bavarians, Franks and Saxons whom Charlemagne put among the Slovenes because of their insubordination, just as he had done in other parts of his empire, all settled in Slovene territory. The most original and most popular method of colonization was the usurping of fertile lands which was only sanctioned legally later. Many times the colonizers did not even see the need of looking for sanction to take possession of their new land. In the tenth century they drew up a whole list of forged documents assigned to the Carolingians, in which real grants were mixed with invented ones. The Salzburg and the Passau bishops, for instance, increased their power in this way, so that they could help their friends and partisans in getting royal lands.* Slovene princes and young noblemen also gave their estates as gifts to bishops and monasteries.

German colonization in Pannonia was arrested by the Magyars when they defeated the Bavarians in their battle with Luitpold in 907. Then for half a century Frankish power ceased to have any influence in these provinces, but Pannonian Slavdom now became the prey of the Magyars. Southern Styria was, however, saved for Slovenedom when the doors of Pannonia were opened wide to the German hordes that now began to pour in in a mighty stream after the defeat of the Magyars at Lech in 955. From the ninth century to about the end of the Middle Ages, foreign settlers kept settling on Slovene soil. In the twelfth and thirteenth centuries the whole periphery of lands seized from the Slovenes was Germanized without bloodshed and turmoil. At the beginning of the Modern Period, German colonization was already finished.

That at least the Carinthian and the Styrian Slovenes preserved their nationality was due to several reasons. The Magyars have already been mentioned. Ivan Vrhovec** mentions three reasons: 1. There is the fact that the Slovenes in those lands accepted Christianity, and the Germans dealt more justly with them; 2. the southern Slavs had entirely different German neighbors from the northern Slavs: the Bavarians were above all good Christians, while the Saxons on the other hand fought till the last for their liberty and cared little for Christianity, so that they made first-rate Germanizers; 3. the Carantanian Slovenes south of the Drave did not belong to the Salzburg archbishopric, but to the Aquilian patriarchate which formerly was a friend, and not an enemy of, Slovenedom.

True, the Saxons held tenaciously to their racial identity; but it is also true that the Bavarian bishops, for instance, were, for selfish reasons, preparing the way for German politics by destroying the work of Methodius. Moreover, the Slovenes were just as ardent and savage an enemy of Christianity as, for instance, the Polish Slavs—as long as possible. At all events, it is characteristic of the time that the Slovene expression "krščeni in krščenica" (literally, christened man or woman) meant (as it still does in some parts of Slovenia to this day) "man or maid servant". The archbishops of Salzburg worked for nearly two hundred years before they could accustom the Slovenes to paying the tithe. The dense, compact population of the Slovene centers south of the Drave, where the isolated German islands were being Slovenianized, is one of the first things to consider in answering the question as to why the Slovenes did not entirely lose their national identity. Indeed, we know that the losses of the Slovenes were greater territorily than linguistically.

* * *

* Rutar, Simon: Unity of the Slovenian Provinces from the Seventh to the Thirteenth Century. (Jedinstvo slovenskih dežel od VII. do XIII. stoletja. Slovene). Ljubljanski Zvon, 1882.

** Vrhovec Ivan: German Nationalism and its Influence on Slavic Nationalism in the Middle Ages. (Grmanstvo in njega vpliv na Slovanstvo v srednjem veku. Slovene). Ljubljana, 1879.

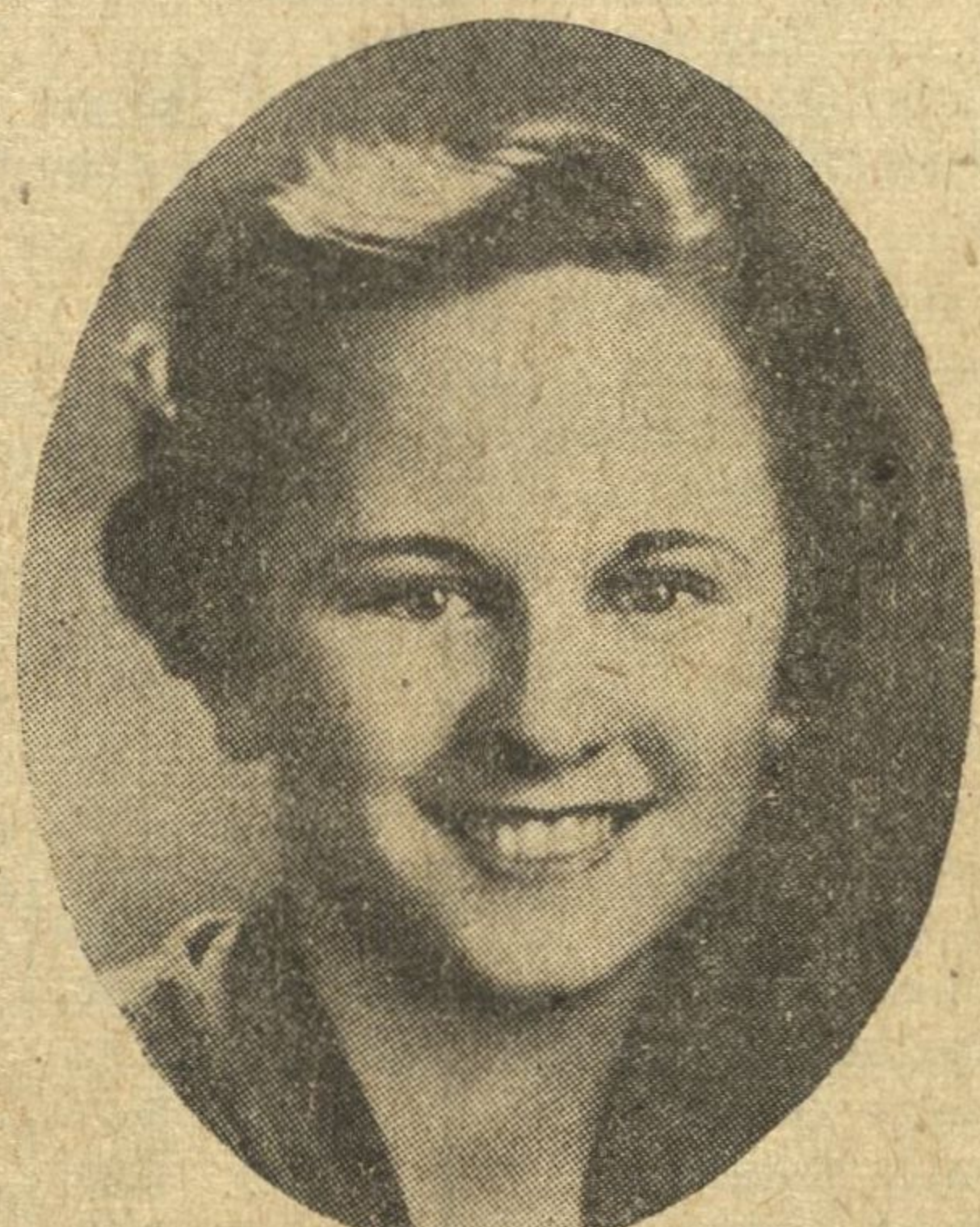
(To be continued)

The Quartette That Put It Over

(The Sixth Nat'l Athletic Meet Committee)

ERNEST KVARTICH
Vice-President

CHRISTINE KVARTICH
Secretary

FELIX MARTINCIC
Treasurer

ANN PLETERSEK
Recording Secretary

Evening Stars Nine Years Young

White Valley, Pa. — Being organized for nine years now, the Evening Stars are starting up again. For the last couple of years they seemed to be dead, and now they're rising again, and are they going to town!

On the eve of September 11, 1938 at 8:00 p.m. they will celebrate the 9th anniversary by having a dance at Slunts Grove, (one mile north of Export). Music will be furnished by the well known Art Defranc and his orchestra.

Distant and neighboring lodges are invited to attend. Come and help bring back the memories of the good old days. Come on Bridgeville, Sygan, Burgettstown, Strabane, Ambridge and Renton. Show us your pep. We'll be expecting to see all of you.

Helen

Utopians Meeting

Cleveland, Ohio — Utopians are urged to attend their meeting on Monday September 12 at 7:30 p.m. in the S. W. Home Waterloo Rd. The meeting has been changed on account of

our dance. So members please do not forget the date. Also, come and see the beautiful trophy the boys have brought home.

Elsie Pucel, Sec'y.